

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja rahastoyhtiöiden valvonnan tehostamiseksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 150/1996 vp luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja rahastoyhtiöiden valvonnan

tehostamiseksi. Eduskunta, jolle talousvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 20/1996 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/93) 11 §:n 1 momentti ja 17 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, sekä *lisätään* lakiin uusi 4 a § ja 17 §:n 1 momenttiin uusi 5 kohta seuraavasti:

4 a §

Merkittävä sidonnaisuus

Tässä laissa merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan sidossuhdetta, joka syntyy, kun:

1) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista;

2) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänimäärä perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai

3) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkin oikeushenkilön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, jolla on tämä

oikeus, ja nimittämis- tai erottamisoikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 2 kohdassa tarkoitettu äänimäärä.

Jos luonnollisella henkilöllä on 1 momentissa tarkoitettu omistus, äänimäärä taikka nimittämis- tai erottamisoikeus yhdessä aviopuolisonsa tai hänen kanssaan avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön kanssa, häneen etenevässä tai takenevassa polvessa olevan sukulaisensa taikka tällaisen henkilön aviopuolison tai tällaisen henkilön kanssa avioliitonomaisissa suhteissa elävän henkilön kanssa taikka häneen muutoin merkittävässä taloudellisessa riippuvuussuhteessa olevan henkilön kanssa, on myös luonnollisen henkilön, hänen kanssaan edellä tässä momentissa tarkoitetuissa olosuhteissa elävän henkilön ja 1 momentissa tarkoitettun yhteisön tai muun oikeushenkilön välillä merkittävä sidonnaisuus.

Merkittävä sidonnaisuus syntyy myös kahden tai useamman sellaisen oikeushenkilön välille, jotka ovat saman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa.

11 §

Toimiluvan myöntäminen

Luottolaitokselle on myönnettävä toimilupa, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että:

1) luottolaitoksen omistajien ja hallinto-henkilöiden luotettavuuden ja sopivuuden perusteella luottolaitosta tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovais-ten liikeperiaatteiden mukaisesti;

2) luottolaitoksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva 4 a §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus ei estä luottolaitoksen tehokasta valvontaa;

3) luottolaitokseen merkittävässä sidonnai-suudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat Euroopan ta-lousalueen ulkopuolisen valtion lait, asetuk-set tai hallinnolliset määräykset eivät estä luottolaitoksen tehokasta valvontaa; ja

4) luottolaitoksen pääkonttori sijaitsee Suomessa.

17 §

Rahoitustarkastukselle toimitettavat tiedot

Luottolaitos ei saa aloittaa toimintaansa

ennen kuin se on saanut toimiluvan ja toi-mittanut rahoitustarkastukselle:

3) hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja varatoi-mitusjohtajan sekä tilintarkastajien ja varati-lintarkastajien nimet ja tarvittavat muut tie-dot;

4) isäntien tai hallintoneuvoston vahvista-mat luottolaitoksen toimintaa ja hallintoneu-voston valitsemia tarkastajia koskevat yleiset ohjeet; sekä

5) selvityksen luottolaitoksen ja muun oi-keushenkilön tai luonnollisen henkilön väli-sistä 4 a §:ssä tarkoitetuista merkittävistä si-donnaisuuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1996.

Luottolaitoksen, jolla tämän lain voimaan tullessa on toimilupa, on toimitettava tämän lain 17 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoi-tettu selvitys rahoitustarkastukselle kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantu-losta.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

Laki

sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (579/96)
 10 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 6 a ja 15 a § seuraavasti:

6 a §

Merkittävä sidonnaisuus

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä laissa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 a §:ssä säädetään.

10 §

Toimiluvan myöntäminen

Toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jolla on pääkonttori Suomessa, luotettava hallinto, riittävät taloudelliset toimintaedellytykset ja joka täyttää muut tässä laissa asetetut vaatimukset, jollei saadun selvityksen perusteella voida pitää todennäköisenä, että sijoituspalveluyrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus tai tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat Euroopan talousalueen ulkopuolisen valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset estävät sijoituspalveluyrityksen tehokkaan valvonnan. Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä luotettavaa hallintoa koskevista vaatimuksista.

15 a §

Merkittävän sidonnaisuuden ilmoittaminen

Sijoituspalveluyritys ei saa aloittaa toimiluvassa tarkoitettua toimintaansa ennen kuin se on toimittanut rahoitustarkastukselle selvityksen sijoituspalveluyrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välisistä 6 a §:ssä tarkoitetuista merkittävistä sidonnaisuuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava rahoitustarkastukselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 1996.

Sijoituspalveluyrityksen, jolla on tämän lain voimaan tullessa toimilupa tarjota sijoituspalvelua ammattimaisesti, on toimitettava tämän lain 15 a §:ssä tarkoitettu selvitys rahoitustarkastukselle kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

Laki

sijoitusrahastolain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä toukokuuta 1987 annetun sijoitusrahastolain (480/87) 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetussa laissa (583/96) seuraavasti:

10 §

Rahastoyhtiölle, jolla on pääkonttori Suomessa ja jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto täyttävät luotettavalle sijoitusrahastotoiminnalle asetetut vaatimukset, on myönnettävä toimilupa, jos saadun selvityksen perusteella voidaan olettaa, että rahastoyhtiötä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä järkevien ja vakaiden liiketapa-

periaatteiden mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1996.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

Laki

rahoitustarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun rahoitustarkastuslain (503/93) 19 §:n 1 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 11 a § seuraavasti:

11 a §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Valvottavan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava rahoitustarkastukselle valvottavaa koskevasta seikasta tai päätöksestä, jonka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jonka voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan valvottavaa tai sen toimintaa koskevia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, joissa säädetään toimilupaa koskevista edellytyksistä tai jotka koskevat toiminnan harjoittamista;

2) vaarantavan valvottavan toiminnan jat-

kumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Valvottavan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan rahoitustarkastukselle 1 momentissa tarkoitettu seikasta tai päätöksestä, jonka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä valvottavan kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvassa yhteisössä taikka sellaisessa yhteisössä, jolla on kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettu määräysvalta valvottavaan tai johon valvottavalla on edellä tarkoitettu määräysvalta.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

19 §

Tietojenanto-oikeus

Rahoitustarkastuksella on 18 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus antaa tarpeellisia tietoja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle tai sellaiselle yhteisölle, joka kotimaassaan lainojalla hoitaa vastaavaa tehtävää kuin rahoitustarkastus, valtion vakuusrahastolle, esitutkintaviranomaiselle ja syyttäjälle taikka

muulle lain mukaan tiedon saantiin oikeutetulle viranomaiselle niiden tehtävien hoitamiseksi. Lisäksi rahoitustarkastuksella on oikeus antaa valvottavan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn osallisena olevien toimielinten valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle tietoja, jotka liittyvät valvottavan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn, ja valvottavan tilintarkastajan valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle tietoja, jotka liittyvät valvottavan tilintarkastajan valvontaan.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1996.

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 1996
